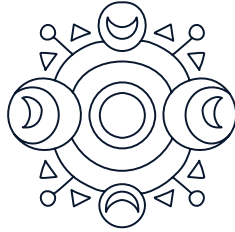

пролог

— Ви ж не вірите, що Ратибор загинув на полюванні, в лісі, де йому було знайоме кожне дерево?

— Ти в це не віриш.

Чоловік видихнув у повітря ще одну клубу тютюнового диму. Навколо виструнчилися туї, що оточували територію ресторану, подібного до тисяч таких самих закладів по всій країні, однак сьогодні тут гості відбули не вельми веселу подію. Десь опівночі ми завершили відзначати річницю смерті Ратибора, і майже всі знайомі вже розійшлись по домівках. Вони навіть не прощалися зі мною, за довгі місяці вичерпалася вся їхня ввічливість. Чомусь мій біль так швидко не зникав.

Минув рік, і рік я волила навсібіч: «Це було убивство!». Тепер це поважне панство вважало мене божевільною, як у дитинстві. Під цей діагноз підпадав і Тихон Вовк, батько мого покійного нареченого.

— Ми вже нічого не доб'ємося? — тихо промовила я, коли нас освітили фари незнайомої мені автівки.

— Дерево, хай там як, а ми його вже не повернемо, — Тихон кинув у ніч недопалок, прицмокнув язиком. — Але в тебе все життя попереду, ти мені як донька, побиватися за тим, чого вже не буде...

— Я вас прошу, такі банальні слова...

— Тихоне? — мелодійний жіночий голос урвав наш діалог. Одне слово, а тіло немов морозом обдуло.

Авто зупинилося зовсім поряд, затемнене вікно опустилося. Ще одна репліка незнайомки, і я відступила з прогашем.

— Годі тобі, Дерево, — Тихон, як міг, зі своєю незграбною ведмежою ніжністю, погладив моє плече. — Не шукай усюди ворогів. Досить уже з нас.

— Але...

— Я здався, час і тобі вчинити так само. Живи далі, не варто озиратися.

Не прощаючись, він попрямував до тієї, яка з'являлась нізвідки.

З того вечора ми з Тихоном уже не спілкувались. Втра-та первістка позбавила його всієї сили. Чоловік, який зовні більше нагадував велета, ніж людину, що все життя шкірив зуби, як вовк, до кожного недруга, тепер тихо слухав, й здавалося, нікого не чув.

Він здався.

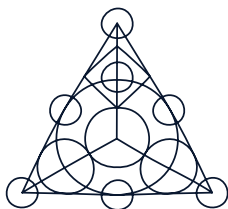
Як же боляче було прийняти безсилля.

Неодмінно настане ще одна річниця смерті Ратибора. Мине ще один рік марних спроб знайти хоч когось, хто повірить у його вбивство. Лише тоді я визнаю поразку, покину своє пусте-звичне життя. Всім навколо наче очі замилило вдаваним жалем і співчуттям. Досить із мене цього.

Частина I

ДРЕВА

— Даруй за запізнення, — хлопець упав у крісло за моїм столиком. Він кинув біля філіжанки з кавою зв'язку ключів і всміхнувся. — Орест.

— Древа, — без усмішки відповіла я.

— Ти вже каву допила? Мені ще на пари встигнути треба. До свят хочу розпрощатися з хвостами.

Скільки непотрібної інформації.

За вікном, біля якого ми сиділи, закрапав дощ чи щось подібне. Мряка та холодний вітер оповили місто. Всюди миготіли святкові вогники, вешталися люди. Сьогодні католицький Святвечір. І як же дивно переплелися всі традиції — люди з чаклунською кров'ю відзначають релігійне свято.

— Квартира десь далеко? — я відсунула майже повну філіжанку вбік.

— Над нами. То ти вже?

Орест був високий, руки довгі, а плечі вузькі. Ніс, мов дзьоб, брови чорні та кудлаті, як і волосся, що, здавалося, тиждень ніхто не розчісував. Не те щоб він був несимпатичний, погляд до нього притягувала кров, точніше, наявність у тій крові чарів, що світилися також у зелених очах. Усе решта — як і в тисячі інших.

Від мого прискіпливого погляду хлопець знітився — не звикли люди, що їх вивчають. Він глянув на вихід із кав'ярні, а я задоволено мовила:

— Ходімо.

Квартира й справді була над затишною кав'ярнею (тепер стану там постійною клієнткою), в самому центрі старого міста Лева. За вікнами хизувалася висотою ратуша, що відмірятиме своїм годинником моє життя.

У помешканні ніхто не жив років з десять, але зараз тут тхнуло мийними засобами та випраною білизною. Дві кімнати та маленька кухня, частково переобладнана у ванну. Старий паркет рипів, кілька шухляд засувалися не з першого разу, але добра енергетика перекривала будь-які мінуси.

— Інтернет під'єднують у п'ятницю! — волав до мене Орест з коридору. — Бойлер увімкни в розетку, й усе, — він стишив голос, коли я вийшла з дальньої кімнати, що тепер слугуватиме мені спальнею.

— Ви постаралися.

— Мати тиждень тут все вимивала. Дивно, як ти підбила предків здати її в оренду?

— В оренду?

Хлопець хотів щось відповісти, але схаменувся, з хвилину помовчав, а тоді стенив плечима.

— Ну, бувай, якщо що — телефонуй.

— До вечора.

Орест, який уже прикривав масивні двері, завмер.

— До вечора?

— А мати тобі не казала?

— Може, ти скажеш?

Його збентеження мене потішило.

— Ти супроводжуватимеш мене на вечерю в палаці Потоцьких. Дуже поважне дійство.

— Дійство? Ти звідки звалилася? — нарешті за дурнуватою маскою байдужості в Ореста прозирнула злість.

— Розпитай про все у матері. А я чекатиму тебе тут о дев'ятій.

Відповіддю було лише грюкання дверима. Така поведінка вже більше пасувала молодим Стожикам.

У цю мить я відчувала задоволення, а ще бажала продовження нової для мене пригоди.

Ви навіть собі не уявляєте, як складно перейти з одного чаклунського товариства до іншого, точніше, як важко стати членом ворожої шатії у чужому місті. Історія мого життя повернеться в зовсім інший бік, тож нумо знайомитись: мене звати Древа Орлик, мені дев'ятнадцять і я походжу з величного чаклунського роду України. Все моє свідоме життя мене навчали убивати чортів. Я не навчався в школі (бо писати й читати можуть навчити й удома), не вступатиму до університету («як боротися з бісами» — таких курсів там немає). Після двох років невдач я таки послухався Тихона. Тепер найважливішою подією в моєму житті стало останнє випробування для «знатників». І його доведеться пройти в новому для мене місті.

ОРЕСТ

— І що тут коїться? — це було перше, що я сказав мамі, коли повернувся ввечері додому.

Вона наче чекала мене. Стояла посеред вітальні зі схрещеними на грудях руками, а за нею, на дверцях серванта, висів костюм, який я вдягав на весілля одноклассника.

— Ти не відповідав на мої дзвінки.

— Вибач, мамо, я взагалі-то навчаюсь!

— Я рада. Йди в душ і перевдягайся.

— В оце?

У Віри, моєї матері, був доволі спокійний характер, принаймні всі бурхливі емоції вона вдало приховувала. Того вечора, як і зазвичай, вона лише кивала й усміхалася, а її невдоволення видавали хіба сережки. Дві важкі бурштинові кульки, закуті у срібло, здавалося, похитувалися в такт її серцебиття. Що частіший ритм, то вона зліша.

— Можеш відповісти на два запитання? — на зло їй я зайшов до кімнати взутим і сів у м'який фотель батька. — Як та дівуля опинилася в нашій квартирі? І, я так розумію, грошей вона не платитиме.

— Не твоє діло.

— Я все літо впрошував здати ту хату моїм одногрупникам.

— О, я знаю, що би було з квартирою після них, — відмахнулася мати.

— А я? Чому там не міг жити я? Готовий був навіть на роботу піти, щоб самому комуналку платити.

— Не час тобі ще окремо бути.

— Дурня це все! Хто вона взагалі така?

— Донька моєї подруги. Її родина колись дуже мені допомогла. Тепер віддаю борг. Тож збирайся, — кульчики колихались щораз дужче.

Мама вже хотіла вийти з кімнати, але я недбало розвалився у кріслі й витяг телефон.

— Я нікуди не піду.

— Оресте, коли я востаннє тебе про щось просила?

— Вчора просила, щоб я на вікні гірлянди повісив.

— Підіймай свою дупу і роби, що кажуть!

Я відірвався від екрана смартфона. Матінка нависла наді мною.

— Мамо, а що мені з того?

Віра відступила. Майже непомітно перевела подих, а тоді озвалася:

— Коли Древа з'їде з квартири, ти зможеш переїхати туди.

— Зможу? — неочікуваний поворот.

— Авжеж, я переконаю батька.

— А коли вона з'їде?

— На літнє Сонце... наприкінці червня.

— Прекрасно. Буду її кавалером хоч усі ці пів року.

Моїй радості не було меж! Стільки на колінах перед батьками повзати, щоб із дому з'їхати, і на тобі! Мабуть, батьки Древи і справді дуже моїм допомогли, що ті аж на такі жертви йдуть.

Я вибирався, як на побачення. Гадав, може, ще й квіти купити? Та ненька попередила, що це незвичний вечір, і щоб я поведився гнучко, і... І наостанок побажала мені успіху. Вона навіть при вступі мені цього не бажала. Це видалося дивним — мене або наміряються засватати, як це часто траплялося з моїм приятелем Сявою в його родині, або просто на сьогоднішньому святі буде хтось із маминих колег. Коли я йшов, мені в руки вклали два запрошення, на яких красувався герб міста. У дверях оселі я пообіцяв бути чемним і вирушив по дівчину.

Знаєте, в Древи була чудова постава, на вигляд трохи стерво, але зовнішність ефектна. Тонкий ніс, гостре підборіддя. Волосся світле, як і очі. Коли вранці мене попросили передати ключі дівчині з околиці нашої любої області, я не чекав, що зустріну таку лялю. Але, водночас, щось у ній і відштовхувало — чи то відразу помітна пиха, чи відверта зверхність до оточення. Вже з першої хвилини в компанії Древи мені стало незатишно.

Дорогою я зупинився на людному хіднику. Уже давно потемніло, кожен подих обпікав легені морозом, а денний дощ влаштував ковзанку під ногами. Я жодну знайому дівчину не пам'ятав так добре, як цю Древу, хоча бачив її лише кілька хвилин! У думках раз по раз виринали довгі вії, холодний погляд... Я трусонув головою, відганяючи спогади. Та ненадовго, бо переді мною вже стояла сама Древа, у плоті, вбрана в чорний плащ, з-під якого виглядала довга спідниця червоної сукні.

— Ти спізнився.

— Вдома затримали, — збрехав я.

— То мати розказала?..

— Що ти якась там донька якихось знайомих...

— Знайомих? — дівчина розсміялася. — Весело сьогодні буде.

На жаль, вона не збрехала.

До місця призначення, попри високі підбори моєї нової знайомої, ми дійшли швидко. На вході на територію палацу охорона перевірила в нас запрошення, пильно вдивляючись

у вписані імена. Уже під склепінням самого палацу мила незнайомка забрала наш верхній одяг і ще раз перевірила запрошення — скидалося на те, ніби ми мали зустрітися щонайменше з президентом України. Утім, невдоволення швидко минулося, щойно я побачив Древу в усій красі — оголена спина, звабливий вигин стегон, огорнутий шовковими тіннями червоної сукні. Чимало друзів зараз позаздрили б мені. Чомусь зніжковівши, я незграбно поправив комір своєї чорної сорочки і рушив за своєю супутницею сходами вгору. Древа впевнено і дещо зухвало всміхалася, притягуючи до себе погляди. Також впадали в око її браслети. Два масивні срібні обручі обвили тонкі зап'ястки. На них наче хтось витиснув візерунок із вишиванки. А ще здавалося, що вони дзвенять, мов справжні дзвони...

— Оресте?

Мене ляснули по плечу. Я ледь не підстрибнув від переляку.

— Ти тут яким вітром? — переді мною стояв мій одногрупник Ярема. До нього тулилась низенька брюнетка, що з відразою зиркала на Древу.

— Та от, — я стенив плечима, — вирішив розвіятись.

— Місце для цього обрав просто чудове, — одногрупник теж звернув увагу на мою супутницю.

— Це Древа, — представив я.

— Ти з нею прийшов? — здається, в голосі Яреми пролунала огида.

— Я його запросила, — Древа взяла мене за лікоть, і від цього все тіло мов скам'яніло.

— Що ж, Оресте, побачимось усередині.

— Ага.

Відчинилися двері парадної зали, і з десятків офіціантів, глипаючи на запрошення, взялися розсаджувати гостей за вишукано сервірованим столом. Я наче опинився в серіалі про прадавніх королів. Не знав, що у цьому місці проводять такі події. Всюди квіти, свічки, кришталь... Древа гордо всміхнулася і, взявши мене під лікоть, потягла за собою. До мого чималого подиву, мене знову впізнали.

— Оресте? Яка несподіванка!

Тепер це був мій найкращий приятель Сява з матір'ю. Він здавався привітним; піджак ледь сходився на ньому, округлий живіт добряче випирав. А от його матінка, змарніла старша жінка, вся в золотих прикрасах, споглядала на нас прискіпливо.

— Віра попередила, що ти сьогодні будеш, — озвалася вона нарешті. — Дивина, та й годі!

— Радий бачити знайомих, це, — вказав я на свою супутницю, — Древа...

— Знатниця? — перебила мене жінка.

Я кліпав очима, не знаючи, що відповісти, а от Древу це запитання звеселило. Вона кивнула, погоджуючись:

— Древа Орлик.

— Овва! — мати Святослава відступила від нас. — Вечір буде цікавим.

Ще кілька хвилин — і ми нарешті вместилися за столом. Сява опинився біля мене, і це тішило. Древа ж, не чекаючи запрошення, взяла келих із червоним вином, що стояв перед нею. Залунали оплески, я розгубився і теж зааплодував, шукаючи причину цієї активності. Причина з'явилася швидко — до зали увійшла поважна пара. Імпозантний чоловік вів до гостей даму, яка танула у складках пурпурової тканини. Жінка привітно помахала мені вільною рукою, і чомусь закортіло їй відповісти. Насторожували хіба її сережки — точнісінько такі ж, як і в моєї матері.

— Вітаю тебе на зборах верхівки чаклунської громади Львова, — прошепотіла Древа. — Жінка, яка щойно зайшла, це твоя рідна тітка, Ведена Стожик.

— У мами немає сестер.

— Відкрию секрет: у тебе є ще дідусь і двоюрідні брати.

Вона тішилась, кажучи це. А я не вірив. Святослав озирнувся зі сумним обличчям, наче за щось перепрошував.

— Це якийсь жарт? — спитав я у Древи.

— Якби ж то. Це щира правда, яку твоя мати стільки років приховувала.

— А ти її мені відкриваєш?

— Я найчесніша знатниця у світі! — вона знову сьорбнула вина, роздивляючись гостей.

Я заперечливо хитнув головою. Цікаво, як настільки швидко вона могла мене роздратувати? Вже хотів було вийти з-за столу, але Древа впіймала мене за долоню. Ноги мені наче зв'язали мотузками, серце потужно закалатало, в голові загуло, мов від сильного вітру.

— Не квапся, ми ще не завершили справи.

— Ти... — мої ноги смикалися, руками я намагався відштовхнутися від столу — марно!

— Припини, — попросила знатниця. — Я ж до тебе з добром. А могла б і тяму відібрати, гадаю, твоя мати на це і розраховувала. А так — ти все пам'ятатимеш.

— Ти божевільна, — вихопилося в мене.

— Не більше за інших.

Доки я смикався, прикутий до столу невидимими путами, вона спокійнісінько смакувала вино. Піт стікав по моїй спині, у скронях пульсувало від напруження. Прокляття всього світу, куди ж мене вплутала рідна мати? Нігті Древи дужче вп'ялися мені в шкіру, я завмер, намагаючись вирівняти дихання.

— Молодець.

Як це мило — похвала з її вуст! Та, попри це, мене не звільнили.

ДРЕВА

Я тішилася, немов би на це Різдво мені подарували найдорожчий дарунок. Орест злякано оглядав присутніх, а глава Львівської шатії виступив із нудною промовою. Потім усі взялися поїдати дванадцять пісних страв. Так усе традиційно і почесно, аж із душі верне.

Ні, звісно, в нас теж любили традиції, але принаймні Святвечір починався з молитви. У старій Зарічній шатії краще грали свої ролі.

— То як вас звати? — звернулася до Ореста жінка, яка сиділа навпроти нього. На її шиї красувалося перлове

намисто у п'ять разків, мочки вух розтяглися під вагою кульчиків, а на восьми пальцях були масивні персні, як і в матері того Святослава. Дорого, нічого не скажеш.

— Орест.

— А чий рід? — запитала жінка, не вдоволена короткою відповіддю.

— Стожиків, — випередила я хлопця. Бракувало ще, щоб він тут назвав прізвище батька.

— Ти — Стожик?

Це перепитав одnogрупник Ореста, який сидів поряд із тією милою пані. І, схоже, це почуло пів столу, гості вирячили очі, а я раділа, глипаючи, як Орест вкрився рум'янцем і як шоковано до нас обернулась його тітка. Злиття родини... ох, мати Ореста розпочала свою гру.

— Любий небоже, — Ведена Стожик (за чоловіком тепер Гайдан) підняла келих і, всміхаючись, схилила голову.

Я, звісно, не театральний критик, та свою роль Ведена грала бездоганно!

— Бачу, в нас тут незвичайні гості, — глава шатії відсунувся від дружини. Ведена продовжувала удавати спокій і щастя, а от її чоловік, Владислав Гайдан, був не такий задоволений ситуацією. — Хто ж ви така? Невідома красуня в супроводі заблудлого парубка?

— Повірте, він не заблудлий. Та й моє прізвище ви точно чули раніше.

Зізнаюся, я люблю ефектну появу. Тримати всю цю залу в напрузі, перевіряючи їхнє терпіння. Я сиділа, мовчала та підсміхалася. Хтось вилупився на мене, не зводячи очей, хтось нервово вертівся на кріслі, лише Орест розслабився. Тепер головною мішенню присутніх стала я.

— Древа Орлик, — нарешті ці слова зринули з моїх губ. — Знатниця зі Зарічної шатії.

На слові «знатниця» Орест смикнувся.

Відсунулося кілька крісел, і до мене вже квапилися троє чоловіків.

— Стояти! — глава шатії підняв руку. — Мета вашого візиту, панно Орлик?